

Thương mại sinh thái trong bối cảnh gia nhập WTO

Phạm Quang Tú - SPERI

Nội dung trình bày

- Giới thiệu về WTO: lịch sử, nguyên tắc
- Lợi ích, thách thức đối với nông dân Việt Nam trong bối cảnh gia nhập WTO
- Chiến lược phát triển trong bối cảnh gia nhập WTO
- Định hướng phát triển của SPERI và mạng lưới MECO-ECOTRA
- Các hoạt động khác của mạng lưới Quảng bình

Tổ chức thương mại thế giới (WTO)

- Trước đây các quốc gia cấm nhập khẩu hoặc sử dụng hàng rào thuế quan để hạn chế nhập khẩu nhằm bảo hộ thị trường trong nước.
- Xu hướng ngày nay: Thế giới là ngôi nhà chung của nhân loại.
- Biên giới kinh tế - thương mại dần bị xoá bỏ.
- Nghị định về thuế quan (GATT) – năm 1948, đến 1995 chuyển thành WTO với 23 thành viên sáng lập.
- Cơ cấu WTO bao gồm:
 - Hội nghị bộ trưởng, đại hội đồng (đại sứ).
 - Cơ quan giám sát hiệp định (giám sát thuế quan, sở hữu trí tuệ ...)
 - Tổng giám đốc và ban thư ký (500 cán bộ).

Nguyên tắc của WTO

1. Tự do hoá thương mại
2. Không phân biệt đối xử - tạo ra môi trường cạnh tranh bình đẳng
3. Dễ dự đoán thông qua cam kết đã được đàm phán

Lợi ích khi tham gia WTO

1. Bình đẳng khi tham gia thương mại
2. Kinh tế Việt Nam có thể được cải thiện do có lợi thế về giá nhân công rẻ, có tay nghề trong hoạt động dịch vụ, sản xuất (dệt may, giày da...)
3. Hàng hoá nhiều hơn, giá cả sản phẩm có thể giảm xuống - người tiêu dùng có lợi

Thách thức của nông dân Việt Nam

1. Tư duy về sản xuất hàng hoá, về công bằng thương mại.
2. Sản phẩm giá rẻ từ bên ngoài, đặc biệt là các sản phẩm nông nghiệp như: đường, ngô, sữa, thịt (Mỹ trợ giá 2,62 USD/1 con bò/ngày).
3. Sản xuất nhỏ lẻ - lợi nhuận rơi vào tay trung gian và công ty chế biến.
4. Sở hữu trí tuệ - bản quyền.

Chiến lược phát triển trong bối cảnh gia nhập WTO

- Liên kết - giảm ép giá, giảm trung gian.
- Chuyển đổi dần phương thức sản xuất: sản phẩm chất lượng, sạch ...
- Tôn trọng sở hữu trí tuệ - xây dựng thương hiệu sản phẩm

Điểm thuận lợi của mạng lưới Nông dân nông cốt (NDNC) Quảng Bình

1. Hiểu biết về kỹ thuật.
2. Có sức mạnh của mạng lưới.
3. Có lao động, tài nguyên đất đai và môi trường.

Thương mại sinh thái - tại sao?

- Các sản phẩm sản xuất theo hướng công nghiệp khó cạnh tranh (vị trí địa lý, công nghệ và bảo hộ của nước ngoài).
- Xu hướng của người tiêu dùng về các sản phẩm sinh thái, sạch và an toàn.
- Lợi thế về điều kiện đất đai, nguồn nhân lực.

Định hướng phát triển

- Viện SPERI:
 - Phối hợp với các đối tác nhằm nghiên cứu, phân tích thị trường sản phẩm sinh thái.
 - Tổ chức các đợt tập huấn cho ĐPV và các BQL về thương mại sinh thái, tiếp cận thị trường ...
 - Hướng dẫn kỹ thuật sản xuất sản phẩm sinh thái, hữu cơ.
- Mạng lưới MECO-ECOTRA
 - Lồng ghép đại hội thành viên để trao đổi định hướng phát triển thương mại sinh thái.
 - Thu thập danh sách các thành viên đăng ký tham gia mạng lưới thương mại sinh thái.
 - Thảo luận định hướng phát triển, phổ biến định chế đến các thành viên.
 - Tập huấn lại cho thành viên kỹ thuật sản xuất sản phẩm sinh thái, hữu cơ.

Các hoạt động khác của mạng lưới Quảng bình

Quan điểm nhận thức chung

1. Bình đẳng, tự nguyện tham gia mạng lưới.
2. Liên kết là một xu hướng tất yếu - nhằm đảm bảo sinh kế, cuộc sống của nông dân.
3. Tự lực, tự thân vận động là chính - vai trò của CIRD, SPERI thay đổi so với trước đây – vai trò tư vấn, cầu nối.

Tiết kiệm – tín dụng

- Củng cố lại bộ máy quản lý – tinh giảm đến mức tối đa để đảm bảo có hiệu quả.
- Xác định đây là một hoạt động mang tính chuyên nghiệp - cần đầu tư thời gian công sức.
- Phối hợp với chính quyền xã để rà soát, thu hồi các khoản nợ đọng.
- Sớm chuyển đổi thành mô hình quỹ tín dụng nhân dân.
- Đại hội thành viên

Dịch vụ

1. Cần xác định rõ đây là hoạt động sản xuất kinh doanh - hướng tới mục tiêu phát triển kinh tế và phát triển cộng đồng – làm việc chuyên nghiệp.
2. Cần tách bạch, rõ ràng hoạt động TK-TD và hoạt động của nhóm dịch vụ.
3. Cần có phương án kinh doanh rõ ràng – tránh đầu tư quá nhiều vào cơ sở hạ tầng.
4. Hạch toán lỗ - lãi. Thu - chi hàng quý, hàng năm.

Chăn nuôi – làm vườn

- Tổ chức liên kết để giảm chi phí đầu vào và không chế giá bán đầu ra.
- Xúc tiến giới thiệu ý tưởng về thương mại sinh thái đến các hội viên – xây dựng mạng lưới.